

زنگ خطر خروج «ژئوپارک قشم» از فهرست یونسکو؛

تنها چند ماه وقت داریم

ریحانه جولایی

قشم به جاذبه‌های گردشگری و طبیعی فراوان، یکی از دیدنی‌ترین جزایر ایران است که در استان هرمزگان واقع شده؛ اما مدتی است که بحث خروج قشم از فهرست آثار یونسکو به دلیل واگذاری بخشی از اراضی این جزیره داغ شده است. ساحل خواری و تخلفات واگذاری اراضی باعث شده تا نگرانی‌ها از آینده صنعت گردشگری در قشم زیاد شود. نه تنها جزیره قشم بلکه بسیاری از مناطق ساحلی هرمزگان با مشکل مشابه روبه‌رو هستند. این تخلفات اگرچه با اعتراض شدید مردم همراه بوده اما اصلاً صدای معترضان به متولیان امر نرسیده است. آبان ماه سال جاری رئیس دستگاه قضا در سفری به قشم از نزدیک شاهد تخلفات در اراضی بود و نسبت به ساحل خواری، دریاخواری و کوه‌خواری واکنش نشان داد. ابراهیم رئیسی به دادستان و رئیس دادگستری هرمزگان دستور پیگیری موارد خاص محیط زیستی را داد و تأکید کرد موارد خاص محیط زیستی که به دریا آسیب وارد کرده‌اند به سرعت احصا و بررسی شوند. باین وجود واگذاری برخی مجوزها ضمن بی توجهی به توسعه پایدار بستی را فراهم کرده تا بجز بحث‌های محیط زیستی شاهد تخریب حریم

محوطه‌های تاریخی هم باشیم. این بار اول نیست که ژئوپارک قشم از ثبت جهانی یونسکو خارج می‌شود. ژئوپارک قشم، واقع در جزیره قشم در استان هرمزگان در سال ۱۳۸۵ ثبت جهانی شد و به عضویت شبکه جهانی ژئوپارک‌های تحت حمایت یونسکو درآمد. ۶ سال بعد در سال ۱۳۹۱ به دلیل آنچه «مشکلات مدیریتی» عنوان شد، این ژئوپارک از فهرست یونسکو خارج شد. سال ۹۶ پس از اصلاح ایرادهای دیگر به فهرست یونسکو باز گشت. اکنون دوباره خطر خط خوردن از فهرست یونسکو، این گنجینه ملی را تهدید می کند و دلیل آن تعرض به حریم آثار طبیعی و تاریخی قشم با واگذاری اراضی است. اینک کارشناسان معتقدند، واگذاری اراضی که بیشتر با هدف احداث اقامتگاه، مرکز پرورش میگو و آبیان، پلاز و شهرک‌های صنعتی بوده، این ژئوپارک را بار دیگر در معرض تهدید قرار داده است.

طبیعتی که برای مسئولان اهمیت ندارد

گفته می‌شود حدود دو ماه قبل موضوع این واگذاری در بسیاری از خبرگزاری‌ها مطرح شد، اما به دلیل بی توجهی مسئولان ذی‌ربط اکنون کار به جایی رسیده که در محوطه‌ای که زمان انتشار خبر فقط دو کانکس در آن مستقر بود، تخریب گسترده در اصل اثر اتفاق افتاده است. باین وجود پروژه نه تنها متوقف نشد، بلکه با قوت

ادامه پیدا کرد. این در حالی است که علیرضا امری کاظمی، مدیر ژئوپارک جهانی قشم و سرپرست مدیریت میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری قشم مدعی است در ماه‌های گذشته به سرمایه‌گذار و کسی که تخریب را انجام می دهد به صورت شفاهی و کتبی تذکر داده است. او تلاش کرده کار شروع نشود و استعلام بگیرد تا محدوده اثر طبیعی ملی و جهانی را اعلام کند. به گفته او اما کارشناسان حرف‌شنوی نداشتند و به کار خود ادامه دادند و توقف عملیات صورت نگرفت.

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش گفته است که این پروژه در اراضی ای در حال اجراست که سه حریم مهم را شکسته است؛ نخست حریم ثبت جهانی ژئوپارک قشم است که در پرونده یونسکو کامل و واضح مشخص شده. دو حریم دیگر به میراث طبیعی و ملی که در وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی ثبت‌شده است با عنوان محدوده ژئوپارک و محدوده اختصاصی سایت «نمکدان» مربوط می‌شود. این تخریب در هر سه محدوده اتفاق افتاده است.

اما پیش از تمام این مسائل، مسئولان به صورت رسمی در مورد واگذاری اراضی و استفاده درست هشدار داده و شکایت کرده بودند که ظاهراً هیچ تأثیری نداشته باین حال اگر در همان مرحله حکم توقف پروژه

اکنون دوباره خطر خط خوردن «ژئوپارک قشم» از فهرست یونسکو، این گنجینه ملی را تهدید می کند و دلیل آن تعرض به حریم آثار طبیعی و تاریخی قشم با واگذاری اراضی است

و تخریب صادر می‌شد، کار دیگر به اینجایی رسید و ژئوپارک به مخاطره نمی‌افتاد و روی نظر ارزیابان یونسکو که قرار است بهار سال آینده به قشم سفر کنند تأثیر منفی نمی‌گذاشت. در حال حاضر این نگرانی وجود دارد که باین اتفاق، در بحث ارزیابی ژئوپارک جهانی قشم با مشکل مواجه شویم و این ضایعه‌ای بزرگ برای قشم و کشور خواهد بود.

حالا اما با توجه به تمام بی‌مسئولیتی و بی‌توجهی‌ها برای قشم چه می‌توان کرد؟ کارشناسان محیط‌زیست معتقدند اولین قدم باید توقف سریع عملیات تخریب در محدوده غار نمکی و بر گرداندن وضعیت زمین به حالت قبل از تخریب و پر کردن حوضچه‌های ایجاد شده و برداشت آوارها و ضایعات باشد. البته این اولین و فوری‌ترین اقدام هشدار داده و شکایت کرده بودند که ظاهراً هیچ تأثیری نداشته باین حال اگر در همان مرحله حکم توقف پروژه

قبل برگردانند، هرچند برگرداندن طبیعی زمین به این سادگی هانیست و در زمان کوتاه اتفاق نمی‌افتد؛ چرا که هم هزینه دارد و هم به حالت اصلی و طبیعی خود بر نمی‌گردد و این باعث تأسف است که مردم و مسئولان یک کشور اثر طبیعی ملی و جهانی خود را به این راحتی تخریب می‌کنند؛ تخریبی که همچنان ادامه دارد.

عبور از خطوط قرمز با واگذاری
در رابطه با تخریب‌های ذکر شده مسئولان دلسوز بارها هشدار داده بودند که این نوع واگذاری‌ها اصلاً به نفع منطقه و کشور نیست و نباید از خط قرمز ژئوپارک عبور کرد. برخی از آن‌ها می‌گویند بخش خصوصی در حال زمینه‌سازی برای تغییر طبیعت و مشغول کار در حساس‌ترین بخش ژئوسایت در غرب جزیره است. از طرف دیگر با توجه به برآوردهای کارشناسان این حوزه طبق بررسی‌هایی که تاکنون انجام شده بیش از ۱۵ نقطه در غرب جزیره قشم یا مستقیماً ژئوسایت را درگیر کرده یا حریم را نقض کرده و یا چشم‌اندازهای مهم زمین‌شناسی را تحت تأثیر قرار داده است.

این در حالی گفته می‌شود که استانداری هرمزگان و ادارات متولی در مرکز استان باید نسبت به منافع ملی و ارزش‌هایی که برای کل کشور به‌ویژه ژئوپارک حساسیت دارد و چهره کشور را در سطح جهانی خدشه‌دار می‌کند توجه بیشتری داشته باشند و هر چه سریع‌تر عملیات اجرایی که باعث تغییر چهره و کاربری می‌شود را متوقف کنند تا بررسی‌های بیشتری صورت پذیرد.

به داد محیط‌زیست برسیم
کارشناسان می‌گویند اگر این تخریب‌ها ادامه داشته باشد در باز دیدهایی که امسال از طرف نمایندگان یونسکو صورت می‌گیرد امکان خروج دوباره ایران زیاد است و همین مسئله تبعات بسیاری برای کشور به همراه دارد.

قرار است اوایل سال آینده هیئت ارزیابان رسمی یونسکو جهت تصمیم‌گیری کارت سبز مجدد، کارت زرد و یا کارت قرمز برای ارزیابی دوره‌ای به قشم سفر کنند و این نشان می‌دهد در شرایط حساسی قرار داریم. از سوی دیگر با توجه به گفته‌های امری کاظمی، هنوز آسیب جدی به ژئوسایت‌ها وارد نشده و اگر

اولین قدم برای ممانعت از خط خوردن «ژئوپارک قشم» از فهرست یونسکو، باید توقف سریع عملیات تخریب در محدوده غار نمکی و بر گرداندن وضعیت زمین به حالت قبل از تخریب و پر کردن حوضچه‌های ایجاد شده و برداشت آوارها و ضایعات باشد

این مهم جدی گرفته نشود تبعات آن برای جزیره قشم و استان هرمزگان نیست بلکه در سطح ملی و بین‌المللی برای کل کشور است و اگر امسال هم اتفاقات سال‌های قبل تکرار شود این اعتبار خدشه‌دار و جایگاه کشور از نظر بین‌المللی زیر سؤال می‌رود.

طبیعت برای مردم اهمیت دارد
حالا باید دید دولت که افتخار بازگرداندن ژئوپارک قشم به لیست جهانی را دارد، آیا می‌تواند در همکاری با سازمان منطقه آزاد قشم و پیروی از استانداردهای مرسوم، با متوقف‌سازی رفتار نامتعارف و قطع دست فرصت‌طلبان از سواحل حساس در قشم، جلو این زیان بزرگ که با دریافت کارت قرمز برای ژئوپارک قشم همراه خواهد بود را بگیرد؟ از طرفی مشخص نیست، مسئولان استانی چرا به‌ویژه در این چند سال اخیر به واگذاری مجوزهای این‌چنینی در سواحل بکر و خلوت جزایر و سایر نقاط استان علاقه پیدا کرده‌اند، آن هم در ست در دولتی که بانماد و شعار محیط‌زیستی به میدان آمد.

اما در این سوی قضیه و در کنار سازمان‌هایی همانند مدیریت ژئوپارک قشم که هدف کلی آن مصون نگه داشتن داشته‌های طبیعی قشم از گزند رفتار و سرمایه‌گذاری‌های غیرسازنده و مخرب است؛ مردم، گروه‌های فعال زیست‌محیطی و فعالان گردشگری و بوم‌گردی هستند که باید در حد توان خود تمام‌قد مقابل این بی‌قانونی‌ها بایستند و صدا بلند دستگاه قضا در این میان نقش اساسی‌تر و مهم‌تری را به عهده دارد و باید ریشه افراد و نهادهایی که منابع ملی و طبیعی را مورد تعرض و تهدید قرار می‌دهند، قطع کند.

از گوشه و کنار

خروج یک هواپیمای مسافربری از باند در فرودگاه ماهشهر

هواپیمای شرکت هواپیمایی کاسپین صبح روز گذشته از باند فرودگاه در ماهشهر خارج شد. به گزارش خبرنگاران، سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری گفت: هواپیمای مسافربری شرکت کاسپین به شماره پرواز ۶۹۳۶ که از تهران در حال فرود در فرودگاه ماهشهر بود حدود ساعت ۶:۳۵ دقیقه صبح دیروز به علت باز نشدن چرخ‌های هواپیمای به بلوار فرودگاه بر خورد کرد و از باند فرودگاه خارج شد. رضا جعفرزاده اضافه کرد: خوشبختانه حال همه مسافران هواپیما خوب است و موضوع و علت حادثه در دست بررسی است. همچنین مجتبی خالیدی، سخنگوی سازمان اورژانس کشور، با اشاره به حادثه رخ داده برای این هواپیما در فرودگاه ماهشهر، گفت: پرواز صبح دوشنبه تهران-ماهشهر، هیچ مصدومی نداشته است. او نیز از علت بروز این حادثه اظهار بی‌اطلاعی کرد و افزود: گزارشی از مصدوم شدن مسافران این پرواز نداشته‌ایم.

آمادگی کشور برای پیشگیری از ویروس کرونا

وزیر بهداشت گفت: از زمان اعلام بروز مواردی از کرونا جدید در چین، نیروهای بهداشتی در فرودگاه‌ها و مبادی ورودی از چین مستقر شدند. به گزارش ایلمنا، سعید نمکی در حاشیه اجلاس روسای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور، در خصوص ویروس کرونا بیان کرد: از زمان اعلام بروز مواردی از کرونا جدید در چین، نیروهای بهداشتی در فرودگاه‌ها و مبادی ورودی از چین مستقر شدند و امروز نیز از وزارت امور خارجه خواستیم لغو ویزا برای چینی‌ها اعمال شود و در یافت ویزای شهروندان چین به دریافت کارت تندرستی معقد شود. او اضافه کرد: قدرت کشندگی و ویروس کرونا از آنفلوآنزای H۱N۱ کمتر است، اما میزان سرایت بالایی دارد، باین حال تاکنون هیچ موردی از این بیماری را در کشور نداشته‌ایم. وزیر بهداشت بیان کرد: ویروس کرونا در سال ۲۰۰۲ تحت عنوان سارس، مرگ‌ومیر قابل توجهی داشت و در سال ۲۰۱۲ نیز تحت عنوان مرس از عربستان شایع شد.

آخرین وضعیت پرونده کیک‌های آلوده

رئیس پلیس مبارزه با مواد مخدر ناجا آخرین وضعیت پرونده کیک‌های آلوده به قرص را تشریح کرد. به گزارش ایسنا، سردار مسعود زاهدیان در حاشیه همایش سراسری روسای پلیس مبارزه با مواد مخدر ناجا گفت: این موضوع دیگر در حوزه‌ی پلیس مبارزه با مواد مخدر پیگیری نمی‌شود و پلیس آگاهی مأموریت رسیدگی به آن را بر عهده دارد. او ادامه داد: در بررسی‌هایی که ما انجام دادیم مشخص شد که این قرص‌ها در مرکز تولید وارد کیک‌ها نشده و در این زمینه جرمی رخ نداده است.

امداد رسانی به یک هزار و ۸۵۵ سیل زده در ۸ استان

معاون عملیات سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر از ارائه خدمت امدادگران به یک هزار و ۸۵۵ نفر از هموطنان متأثر از سیل و آب‌گرفتگی در هشت استان طی ۷۲ ساعت گذشته خبر داد. به گزارش ایرنا، حامد سجادی گفت: ۳۳ شهر و روستا در هشت استان بوشهر، خراسان جنوبی و رضوی، خوزستان، فارس، سیستان و بلوچستان، کرمان و هرمزگان در این مدت متأثر از سیل و آب‌گرفتگی بوده است. او به انتقال ۱۳ نفر از متأثران از سیل به مناطق امن امداد و اظهار کرد: همچنین از ۴۲ واحد مسکونی سیلاب تخلیه شد و امدادگران به ۶۳ تن از سیل زده‌ها خدمات اسکان اضطراری دادند. معاون عملیات سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر با اشاره به فعالیت ۳۸ تیم شامل ۱۹۲ امدادگر و نجات‌گر، گفت: ۶۵۰ تخته پتو، ۲۴ دستگاه چادر، ۲۸۵ تخته موکت، ۹۴۳ کیلوگرم بایلون، ۱۵۹ بسته غذایی، یک هزار و ۱۶۳ قوطی کنسرو، ۶۶ کیلوگرم خرمایک هزار و ۲۶۴ کیلوگرم برنج و ۱۲۵ کیلوگرم حبوبات میان متأثران از سیل و آب‌گرفتگی توزیع شده است.

هزار پرنده مهاجر در میانکاله، مدیرکل دفتر مدیریت حیات وحش سازمان حفاظت محیط‌زیست ضمن اشاره به اینکه کلیه مجوزهای شکار پرنده در میانکاله و شرق استان مازندران باطل شده است، تأکید کرد: مردم منطقه از خرید و مصرف گوشت لاشه هر گونه پرنده خودداری کنند. مدیرکل دفتر مدیریت حیات وحش سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: از زمان مشاهده لاشه پرندگان، در این منطقه شکار پرندگان ممنوع اعلام و کلیه مجوزهای شکار باطل شد همچنین فعالیت بازار عرضه پرندگان مهاجر در فریدون کنار متوقف شده است. او درباره احتمال نقش عامل انسانی و

توسط فاضلاب‌های شهری، آلاینده‌های صنعتی و سموم کشاورزی آلوده می‌شود. ما گزارش کامل آن را به ستاد ملی هماهنگی و مدیریت تالاب‌های کشور ارائه دادیم. میزان آلودگی رودهایی که به تالاب وارد می‌شوند، بررسی شده است. حتی نواحی آلوده تالاب در گزارش وجود دارد. قرار است ظرف ۳ ماه آینده تکلیف آلاینده‌هایی که به تالاب میانکاله روانه می‌شوند، معلوم شود.

بر اساس صحبت‌های او طبق این طرح، فاضلاب‌های شهری حق تخلیه در تالاب را بدون تصفیه نخواهند داشت. سازمان آب و فاضلاب موظف است تصفیه‌خانه‌های خود را راه‌اندازی کند. برخی رودخانه‌ها نیز نیاز به لایروبی دارند تا حق آبه تالاب تأمین شود. جدای ابقای تالاب با حق آبه، این می‌تواند در کیفیت آب مؤثر باشد. وقتی آب افزایش پیدا کند، کمیت سموم کاهش می‌یابد. کود و سموم کشاورزی خیلی برای ما مهم است و جهاد کشاورزی باید تغییرات جامع در آن حوزه ایجاد کند.

اما واکنش مسئولان به این موضوع اینجا ختم نمی‌شود. در پی مرگ بیش از ۵۰۰

او در ارتباط با آلودگی تالاب میانکاله که می‌تواند، منجر به مرگ پرندگان شده باشد، ادامه داد: تاکنون دامپزشکی استان، بیماری‌های پرندگان به‌ویژه آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان را تأیید نکرده است. احتمال دامپزشکی مبنی بر مسموم بودن تالاب است که باعث مرگ و میر پرندگان می‌شود.

معاون محیط‌زیست دریایی سازمان حفاظت محیط‌زیست در ادامه افزود: به‌صورت روتین و همه‌ساله تالاب از لحاظ آلودگی باکتریایی و صنعتی بررسی می‌شود، اما به دلیل این رخداد، نمونه‌برداری‌های جدیدی از تالاب و پرندگان تلف شده گرفته شده است. این نمونه‌ها برای سازمان دامپزشکی کشور ارسال شده است تا علت قطعی این مرگ‌ومیر مشخص شود. احتمالاً ظرف هفته آینده علت اعلام خواهد شد.

لایه‌چان زاده به پاسخ به این پرسش که وضعیت آلاینده‌ی تالاب میانکاله، با توجه به وجود نیروگاه‌نکا، سموم کشاورزی که به تالاب سرریز است و واحد پتروشیمی در منطقه میانکاله چگونه است، بیان کرد: موضوع آلاینده‌ی تالاب میانکاله پابرجاست. تالاب

مرگ مشکوک صدها قطعه پرنده مهاجر و بومی آبی‌ری و کنارآبی‌ری در تالاب میانکاله و اطراف آن واقع در شرق مازندران از عصر چهارشنبه توسط مردم محلی گزارش شد و از صبح پنجشنبه هم گروه‌های دامپزشکی و محیط‌زیست برای جمع‌آوری، نمونه‌گیری و امحای لاشه‌ها وارد عمل شدند.

بر اساس آخرین گزارش محیط‌زیست مازندران آمار لاشه‌های این پرندگان جمع‌آوری شده و بیشتر آن‌ها از گونه‌فلامینگو و چنگر هستند.

مرگ این تعداد از پرندگان برای بسیاری پر از ابهام بود، امروز گذشته معاون محیط‌زیست دریایی سازمان حفاظت محیط‌زیست، مسموم بودن تالاب میانکاله را علت احتمالی مرگ پرنده‌ها دانست.

احمد رضا لایه‌چان زاده در ارتباط مرگ پرندگان در تالاب میانکاله، گفت: اولین مرگ پرندگان در تالاب میانکاله از روز چهارشنبه (۲ بهمن ماه سال جاری) گزارش و در روزهای آتی، برآمار آن افزوده شد. به گفته او نمونه‌های متعددی از پرندگان برای آزمایش و تشخیص علت مرگ به دامپزشکی استان ارسال شدند.

گزارش

شش روز از مرگ پرندگان در میانکاله مازندران می‌گذرد؛

احتمال آلودگی تالاب بالاست